

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2013-1-85 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 13-57/797-M
Karar Tarihi : 09.10.2013

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Kenan TÜRK, Dr. Murat ÇETİNKAYA
Reşit GÜRPINAR, Fevzi ÖZKAN

B. RAPORTÖRLER: Çağlar Deniz ATA, Şamil PİŞMAF, Tuğçe KOYUNCU
Başak ARSLAN, Muhammed Safa UYGUR

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : - Kukuli Petrolcülük İnşaat Taahhüt San. ve Tic. Ltd. Şti. ve
- Başakşehir Akaryakıt ve Petrol Ürünleri Paz.Dağ. San. ve Tic.
Ltd. Şti.
Temsilcisi: Av. Murat BASMAN
Altunizade Mah. Kısıklı Cad. No:92 Üsküdar/İstanbul

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILAN : - Total Oil Türkiye A.Ş.
Onur Ofis Park İş Merkezi İnkılap Mah. Üntel Sok.
No:10 B1 Blok Ümraniye/İstanbul

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Total Oil Türkiye A.Ş.'nin yapmış olduğu dikey anlaşma ve bu anlaşmalar kapsamındaki uygulamalar bakımından 18.03.2010 tarihli ve 10-24/338-122 sayılı Kurul kararının yerine getirilip getirilmediği.
- (2) **F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 14.06.2013 tarih ve 3702 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 04.07.2013 tarih ve 2013-1-69/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu, 11.07.2013 tarihli Kurul toplantısında görüşülerek, Total Oil Türkiye A.Ş. (TOTAL) tarafından yapılan dikey anlaşmalar ve çeşitli uygulamalar yoluyla 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun)'un ihlal edildiği iddialarıyla ilgili bir soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının belirlenmesi amacıyla 13-44/562-M sayı ile önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.
- (3) Bahse konu Kurul kararı uyarınca yapılan önaraştırma neticesinde hazırlanan 13.08.2013 tarih ve 2013-1-69/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu, 20.08.2013 tarih ve 2013-1-69/BN sayılı Bilgi Notu ile birlikte, 21.08.2013 tarihli Kurul toplantısında görüşülerek, bu kez TOTAL'in yapmış olduğu dikey anlaşma ve bu anlaşmalar kapsamındaki uygulamalar bakımından 18.03.2010 tarih ve 10-24/338-122 sayılı Kurul kararına uyulup uyulmadığının tespitine yönelik olarak önaraştırma yapılmasına; 14.06.2013 tarih ve 3702 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal eden başvurunun ise incelemeye alınarak yürütülecek önaraştırma sonucuna göre Kurul gündemine getirilmesine 13-48/665-M sayı ile karar verilmiştir.
- (4) İlgili karar uyarınca düzenlenen 01.10.2013 tarih ve 2013-1-85/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (5) **G. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuruda özetle; TOTAL tarafından yapılan dikey anlaşmalar ve çeşitli uygulamalar yoluyla 4054 sayılı Kanun'un ihlal edildiği ve 18.03.2010 tarihli ve 10-24/338-122 sayılı Kurul kararının yerine getirilmediği iddia edilmiştir.

(6) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda;

- TOTAL tarafından 18.03.2010 tarih ve 10-24/338-122 sayılı Rekabet Kurulu kararının gereklerinin büyük ölçüde yerine getirildiği, bu nedenle anılan Kurul kararına uyulmadığından bahisle, TOTAL hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi kapsamında soruşturma açılmasına gerek olmadığı,
- TOTAL ile 2013-1-69 sayılı dosya konusu Kukuli Petrolcülük İnşaat Taahhüt San. ve Tic. Ltd. Şti. ve Başakşehir Akaryakıt ve Petrol Ürünleri Pazarlama Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti. arasındaki dikey anlaşmanın tamamen sonlandırıldığı anlaşıldığından, bahse konu dikey anlaşma ile ilgili olarak herhangi bir işlem tesisine gerek olmadığı,
- TOTAL ile Tunç Cankurtaran Petrol Ürünleri Turizm Taşımacılık Restaurant Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti. arasında yapılan dikey anlaşma ile ilgili olarak mevcut durumda herhangi bir değerlendirme yapılmasına yer olmadığı,

Bununla birlikte;

- Bayilik sözleşmesi ile intifa veya kira gibi sözleşmelerin farklı tarihlerde yenilendiği dikey anlaşmaların 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği (2002/2 sayılı Tebliğ) ile getirilen grup muafiyetinden yararlanma sürelerinin tespitinde, taraflar arasındaki rekabet yasağına dayalı dikey ilişkiye esas teşkil eden ilk sözleşmenin dikkate alınması gerektiği,
- TOTAL ile Emkar Petrol Ürünleri ve İnşaat San. Tic. Ltd. Şti., Gamsız Petrol San. ve Tic. Ltd. Şti., Gizem Petrol Ürünleri ve İnşaat San. Tic. Ltd. Şti. ve Seyhan Akaryakıt Taşımacılık İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti. arasındaki dikey anlaşmaların 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanma sürelerinin ise yakın tarihte sona erdiği, TOTAL'in söz konusu dikey anlaşmalara ilişkin beyanı da dikkate alındığında bahse konu dikey anlaşmalarla ilgili olarak mevcut durumda herhangi bir işlem tesisine yer olmadığı, ancak taraflar arasında yeni bir anlaşma sağlanamaması halinde ilgili dikey anlaşmaların ivedilikle sona erdirilmesi gerektiği, aksi takdirde haklarında 4054 sayılı Kanun kapsamında işlem başlatılabileceği,
- TOTAL ile Dedeler Akaryakıt Ürünleri Tic. ve San. Ltd. Şti. arasındaki dikey anlaşmanın 13.11.2013 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanabileceği,
- TOTAL ile Çanakçılar Turizm ve Ticaret A.Ş., Madenli Birlik Pazarlama Tic. ve San. A.Ş. ve Şile Petrol Tic. Ltd. Şti. unvanlı bayiler arasındaki dikey anlaşmaların hâlihazırda 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyeti sürelerinin sona erdiği, bu nedenle söz konusu dikey anlaşmaların gerekçeli kararın tebliği tarihinden itibaren 30 (otuz) gün içinde sonlandırılmaları gerektiği, aksi takdirde tarafları hakkında 4054 sayılı Kanun çerçevesinde işlem başlatılacağı

hususlarında 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi uyarınca TOTAL'e görüş bildirilmesinin uygun olacağı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. 18.03.2010 Tarihli ve 10-24/338-122 Sayılı Kurul Kararı

- (7) TOTAL'in Kurum kayıtlarına 14.08.2009 tarih ve 5731 sayı ile intikal eden başvurusunda, toplam 516 adet bayisi ile 12.03.2009 tarihinden önce imzalanan dikey anlaşmalara muafiyet tanınması talebi bulunmaktadır. Yürütülen inceleme neticesinde alınan 10-24/338-122 sayılı kararın sonuç bölümünde;

“Total ile bayileri arasında 12.03.2009 tarihinden önce yapılan dikey anlaşmalardan;

1. a) 18.09.2005 tarihi öncesi yapılmış olup da anılan tarih itibarıyla bakiye süreleri beş yılı aşanların, 18.09.2010 tarihine kadar,

b) 18.09.2005 tarihinden sonra yapılanların ise aşağıda belirtilenler hariç olmak üzere, yapıldıkları tarihten itibaren beş yıl süreyle,

2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanma ve uygulanma olanakları bulunduğu,

2. 18.09.2005 tarihinden sonra daha önce üzerinde istasyonlu akaryakıt bayilik faaliyeti yapılmamış arsalar/araziler üzerinde maliyeti Total tarafından karşılanmak suretiyle kurulan istasyonlara ilişkin anlaşmalara;

a) “Bayilerin, anlaşmaların ilk olarak imzalandıkları tarihten itibaren beşinci yılın sonunda, Total tarafından üstlenilen ilişkiye özgü yatırımın varsa kalan süreye tekabül eden bedelini ödeyerek anlaşmaları sona erdirebilmeleri” konusunda tarafların anlaşmaları koşuluyla, imza tarihinden itibaren on yıla kadar muafiyet tanınmasına,

b) Tarafların yukarıda belirtilen hususlarda anlaşmamaları halinde ise bahse konu dikey anlaşmaların, yapıldıkları tarihten itibaren beş yıl süreyle 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanabileceklerine”

yer verilmiştir.

I.2. Değerlendirme

- (8) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi, belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacı taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmaların, uyumlu eylemlerin ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğunu hükme bağlamıştır.
- (9) 2002/2 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinde üretim ve dağıtım zincirinin farklı seviyelerinde faaliyet gösteren iki ya da daha fazla teşebbüs arasında belirli mal veya hizmetin alımı, satımı veya yeniden satımı amacıyla yapılan anlaşmalar “dikey anlaşma” olarak tanımlanmaktadır. Tebliğ'in 3. maddesinde rekabet etmeme yükümlülüğü “*alıcının anlaşma konusu mal veya hizmetlerle rekabet eden mal veya hizmetleri üretmesini, satın almasını, satmasını ya da yeniden satmasını engelleyen doğrudan veya dolaylı her türlü yükümlülük*” olarak ifade edilmiştir. Tebliğ'in 5/a maddesinde ise tanınan muafiyetin anlaşmalarda alıcıya getirilen belirsiz süreli veya süresi beş yılı aşan rekabet etmeme yükümlülüğüne uygulanmayacağı hükme bağlanmıştır.
- (10) Danıştay'ın kararları ile sektöre yönelik Rekabet Kurulunca alınan kararlarda da yer aldığı üzere, intifa, tapuya şerh edilmiş kira veya benzer etkiye sahip sözleşmeler, bayi üzerindeki rekabet etmeme yükümlülüğünün süresinin 2002/2 sayılı Tebliğ ile düzenlenen beş yıllık üst sınırı fiili olarak aşmasına neden olmaktadır. Bu bakımdan bayilik sözleşmeleri ve bunlarla bağlantılı intifa, kira gibi sözleşmelerin, aralarındaki hukuki ve iktisadi ilişki nedeniyle tek bir anlaşma olarak 2002/2 sayılı Tebliğ'e uygunluklarının değerlendirilmesi gerekmektedir.
- (11) Bu çerçevede Kurulun akaryakıt sektöründe dağıtım şirketleri ile bayileri arasında yapılan dikey anlaşmalara ilişkin olarak daha önce almış olduğu kararlar uyarınca, 18.09.2005 tarihinden önce yapılan ve bu tarih itibarıyla kalan süresi beş yılı aşan dikey anlaşmaların, 18.09.2010 tarihinde kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanma olanağı bulunmaktadır. 18.09.2005 tarihinden sonra yapılan

dikey anlaşmalar ise yapıldıkları tarihten itibaren beş yıl süreyle 2002/2 sayılı Tebliğ ile düzenlenen grup muafiyeti kapsamındadır.

- (12) 2002/2 sayılı Tebliğ ile öngörülen beş yıllık sürenin nasıl hesaplanacağı hususunda ise Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuz'un 34. paragrafında şu açıklamalara yer verilmiştir:

“Beş yıllık rekabet etmeme yükümlülüğünün süresinin hesaplanmasında başlangıç tarihi olarak, taraflar arasında süregelen rekabet yasağına dayalı dikey ilişkiye başlangıç teşkil eden ilk anlaşmanın yapıldığı tarih esas alınacaktır. Taraflar arasındaki, rekabet yasağı içeren bayilik, işleticilik, tedarik vb. sözleşmeler ile birlikte bu sözleşmelerin süresine etki eden intifa, tapuya şerh edilmiş kira, ekipman gibi sözleşmelerin hepsinin aynı anda ortadan kalktığı tarih ise, rekabet yasağının sona erme tarihi olarak değerlendirilecektir.”

- (13) Bununla birlikte Rekabet Kurulunun geçmiş tarihli kararlarında, uzun süreden beri devam eden dikey ilişkilerde imzalanan yeni sözleşmelerle dikey ilişkinin de yenilenmesi yeni bir irade beyanı olarak kabul edilmekte ve taraflar arasında yeni bir dikey anlaşmanın yapıldığından bahisle bu durum, grup muafiyeti kapsamındaki sürelerin hesaplanmasında göz önüne alınmaktadır.

- (14) Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuz'un 35. paragrafında *“...Beş yıllık süreyi aşacak şekilde zımnen yenilenebilen rekabet etmeme yükümlülükleri de grup muafiyeti kapsamında değildir. Ancak, süresi beş yılı aşmayan veya beş yıldan sonraki uzatmanın her iki tarafın açık iradesi ile mümkün olduğu ve alıcının beş yıllık süre sonunda rekabet etmeme şartına son vermesini engelleyen herhangi bir durumun olmadığı hallerde rekabet etmeme yükümlülüğü grup muafiyetinden yararlanacaktır...”* şeklinde açıklama getirilmiştir. Bu çerçevede 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği açısından önemli olan husus, anlaşmanın yapıldığı tarihten itibaren en geç beşinci yılın sonunda, bayinin mevcut anlaşmayı sonlandırmak ya da yeniden müzakere ederek azami beş yıllık bir süre için yenilemek konusundaki özgür iradesini tam olarak ortaya koyabilecek olmasıdır.

- (15) Nitekim Rekabet Kurulu 27.10.2011 tarihli ve 11-54/1390-498 sayılı kararında, taraflar arasında, bayinin mevcut intifa/kira sözleşmesini sonlandırma hakkının bulunduğu, buna karşın aynı dağıtım şirketi ile anlaşma yapmak istediği hususlarının açıkça ifade edildiği ve süre kısaltma işlemine ilişkin taraf iradelerinin yer aldığı ayrı bir yazılı anlaşma imzalanmak, intifa hakkının tesisi aşamasındaki şekil şartlarına aynen uyulmak ve mülkiyet hakkı sahibi ile birlikte intifa/kira hakkı lehtar tarafından ilgili Tapu Sicil Müdürlüğü'ne bizzat başvurulmak suretiyle, resmi senet düzenlenerek tapuda intifa/kira hakkı sürelerinin kısaltılması işlemi yapılması ve beraberinde yeni bir bayilik sözleşmesi imzalanması halinde, dikey anlaşmanın azami beş yıllık bir süre için yenilendiğinin kabulünün mümkün olacağına hükmetmiştir. Bu değerlendirme ışığında, uzun süreden beri devam eden bir dikey ilişkinin, taraflarca 2002/2 sayılı Tebliğ ile uyumlu olarak yenilenmek istenmesi durumunda, bayilik sözleşmesinin imza tarihi itibarıyla ilgili istasyon üzerinde dağıtım şirketi lehine kurulu bulunan intifa yahut kira haklarının bakiye süresinin 2002/2 sayılı Tebliğ'de öngörülen beş yıllık sınırı aşmadığı yahut bu sınırın altında olduğu hallerde, usul ekonomisi bakımından tarafların tapuda herhangi bir işlem tesis etmelerine ihtiyaç bulunmadığı değerlendirilmektedir.

- (16) Bu bilgiler çerçevesinde, önaraştırma kapsamındaki dikey anlaşmaların incelenmesi amacıyla TOTAL'e gönderilen 10.09.2013 tarihli yazı ile aşağıda yer verilen bilgi, belge ve açıklamalar talep edilmiştir;

1. 4054 sayılı Kanun, 2002/2 sayılı Tebliğ ve 10-24/338-122 sayılı karar dahil olmak üzere Rekabet Kurulunca akaryakıt sektöründeki dikey anlaşmalara ilişkin alınan

yakın tarihli kararlar dikkate alındığında; ilgili kararda incelemeye konu olan 516 adet istasyon ile yapılmış olan dikey anlaşmalardan, daha önce akaryakıt bayilik faaliyeti yapılmamış arsalar/araziler üzerinde maliyeti TOTAL tarafından karşılanmak suretiyle kurulmakla beraber kararda sayılan diğer bireysel muafiyet koşullarını taşımayanlar dahil olmak üzere, kaç tanesinin hâlihazırda 2002/2 sayılı Tebliğ ile düzenlenen grup muafiyeti kapsamı dışında kaldığı,

2. Grup muafiyeti kapsamı dışında kalan dikey anlaşmalardan kaç tanesinin, bayilik sözleşmeleri ile buna paralel olarak ilgili taraflardan alınan intifa ve kira gibi haklar dâhil olmak üzere, tüm unsurlarıyla birlikte sona erdirilmediği,
3. Bir üst maddede sayılan dikey anlaşmaların halen sonlandırılmamış olmalarının hukuki gerekçeleri ile bu anlaşmalar kapsamında akdedilen bayilik sözleşmeleri ile intifa veya kira hakları; bu ilişkilerin kurulduğu tarih ve süreler; bahse konu istasyonların ilgililerinin iletişim bilgileri.

- (17) TOTAL'ın 19.09.2013 tarihli cevabi yazısında; bahse konu 516 istasyona dair bilgilerin yer verildiği tablolara ilişkin genel açıklamalara ve anılan istasyonlardan hâlihazırda yalnızca 78 adedinin bireysel muafiyet veya grup muafiyeti kapsamı dışında olduğu bilgisine yer verilmiş; ayrıca anılan listede "uyumsuz" olarak işaretlenen dikey anlaşmalarla ilgili bu durumun TOTAL'ın bayileriyle olan anlaşmalarını Rekabet Kurulu kararlarıyla uyumlu hale getirmek için gerekli çabayı gösterdiğini ortaya koyduğu ifade edilmiştir.
- (18) Aynı yazıda, söz konusu 78 istasyondan yalnızca 21 adedinde, 2002/2 sayılı Tebliğ'de öngörülen beş yıllık üst sınırın altı aydan fazla sürelerle aşıldığı, geriye kalanlarında ise bu sürelerin önemsiz sayılabilecek derecede küçük olduğu belirtilmiştir. Ayrıca, anılan dikey ilişkilerin halihazırda grup muafiyeti kapsamındaki beş yıllık süreyi aşması söz konusu olmakla birlikte, ilgili ticari ilişkiyi oluşturan bayilik sözleşmesinin bitiminde intifa hakkının kaldırılmasının planlandığı, bu nedenle ilgili dikey ilişkinin grup muafiyeti kapsamının dışındaki süreler için devam etmeyeceği bildirilmiştir.
- (19) TOTAL tarafından gönderilen listenin incelenmesinden "uyumsuz" olarak işaretlenen toplam 80 dikey anlaşma bulunduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte, Tablo 1'de yer verilen 16 bayisi arasındaki dikey anlaşmalara esas teşkil eden bayilik sözleşmelerinin 2010 yılından itibaren muhtelif tarihlerde beş yıllık süreler için yenilendikleri; her bir dikey anlaşma bakımından bayilik sözleşmesinin yenilenme tarihi itibarıyla ilgili istasyon üzerinde TOTAL lehine kurulu bulunan intifa veya kira haklarının bakiye sürelerinin ise 2002/2 sayılı Tebliğ ile düzenlenen beş yıllık üst sınırı aşmadığı tespit edilmiştir. Bu nedenle bahse konu dikey anlaşmalar bakımından 2002/2 sayılı Tebliğ'e aykırı herhangi bir husus bulunmadığı kanaatine varılmıştır.

Tablo 1- Bayilik sözleşmesi yenilenme tarihi itibarıyla intifa ya da kira sözleşmesinin bakiye süresi beş yıl ve altında olan dikey anlaşmalar

İstasyon Unvanı	Hak Başlangıç Tarihi	Hak Bitiş Tarihi	Sözleşme Başlangıç Tarihi	Sözleşme Bitiş Tarihi
Akar Petrol Mamülleri Ticaret Turizm ve Dinlenme Tesisleri Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Avşaroğlu Otomotiv Petrol Nak. Mahr. İnş. Malz. Gıda Tem.Bes.ve Un.Mam.İm.Al.Sat.Tic. ve San. Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Başaranlar Oto Sanayi ve Ticaret Kollektif Şirketi İsmail Başaran - İbrahim Başaran	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Bengisu Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

13-57/797-M

İstasyon Unvanı	Hak Başlangıç Tarihi	Hak Bitiş Tarihi	Sözleşme Başlangıç Tarihi	Sözleşme Bitiş Tarihi
Dünyalar Petrol Ürünleri Turizm Nakliyat Taş Kum Ocağı İşletmeciliği San. ve Tic. Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Enis Bağçıvan-2	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Erkan Ezer	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Evin Petrol Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Güçpet Petrol Ürünleri San. Tic. A.Ş.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Güvercin Otomotiv Petrol Turizm San. ve Tic. Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
İbrice Maden İşletmeleri Akar. Oto. Tur. Hafr. Ulus. Nak. İnş. Gıda Paz. Tic. ve San. Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
İnan Sağlık ve Turizm Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Mehmet Ünal Şahin	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Orkide Petrol Ürünleri Ticaret Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Özsu Turistik Tesisleri Petrol Ürünleri Otomotiv Gıda Tekstil Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Sorgun Gübre Petrol Ürünleri Turizm İthalat İhracat Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

- (20) Listede “uyumsuz” olarak işaretlenenlerden Tablo 2’de yer verilen 58 tanesinde, 2010 yılının başından itibaren ilgili dikey anlaşmalara esas teşkil eden yeni bir bayilik sözleşmesi imzalanmak suretiyle her bir istasyon üzerinde TOTAL lehine kurulu bulunan intifa yahut kira sözleşmelerinin yenilendiği veya bu sözleşmelerin sürelerinde kısaltmaya gidildiği anlaşılmıştır.

Tablo 2- 2010 yılından sonra bayilik ve intifa/kira sözleşmeleri yenilenen ya da bu sözleşmelerin sürelerinde kısaltma yapılan istasyonlar

İstasyon Unvanı	Hak Baş. Tarihi	Hak Bitiş Tarihi	Söz. Baş. Tarihi	Söz. Bitiş Tarihi	5 Yıllı Aşan Süre (Ay)
Beka Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	<1
Enis Bağçıvan-3	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	<1
Gülen Akaryakıt San. ve Tic. Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	<1
Gümüşler Petrol Tarım Ürünleri Gıda Nakliye Kömür San. ve Tic. Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	<1
Hacıoğulları Hazır Beton Saç ve Yapı Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	<1
İnterpet Turizm ve Petrol Ticaret Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	<1
İsmail Acar- Osman Acar	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	<1
Kaplan Petrol Ticaret Turizm İnşaat Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	<1
Kardeşler Petrol Gıda İnşaat Turizm Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	<1
Kaynak Akaryakıt Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	<1
Kestel Boya Tekstil Akaryakıt İnşaat Turizm San. ve Tic. Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	<1

13-57/797-M

İstasyon Unvanı	Hak Baş. Tarihi	Hak Bitiş Tarihi	Söz. Baş. Tarihi	Söz. Bitiş Tarihi	5 Yılı Aşan Süre (Ay)
Koçlar Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	<1
Köyceğiz Turanlar Petrol İnşaat Nakliyat Gıda Turizm Tic.Ltd.Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	<1
Meral Petrol Tic. ve San. A.Ş.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	<1
Mihçılar Otomotiv Petrol Ürünleri Lastik San. ve Tic. Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	<1
Nedim Alver - Alverler Ticaret	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	<1
Oflaz Petrol Tic. A.Ş.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	<1
Öksüzöğlü Petrol Tarım ve Gıda Ürünleri Nakliyat Ticaret Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	<1
Özden Akaryakıt Madeni Yağ San. Tic. A.Ş.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	<1
Sebahattin -Fikret Gürsu-Hasırcı Ticaret	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	<1
Setan Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	<1
Şenol Petrol Ticaret ve Sanayi A.Ş.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	<1
Tesco Kipa Kitle Pazarlama Ticaret ve Gıda Sanayi A.Ş.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	<1
Türkdönmez Akaryakıt Ticaret Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	<1
Yalın Petrol Ürünleri Nakliyat ve Turizm Ticaret Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	<1
Yanıkoğlu Akaryakıt Ticaret Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	<1
Yaşar Kıratlı- Besim Kıratlı/ Kıratlıoğulları Akaryakıt	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	<1
Beyaztaş Petrol Taahhüt Ticaret Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	1
Billur Akaryakıt Nakliye ve Gıda Tic. ve San. Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	1
Eğilmezler Petrol Ürünleri ve Otomotiv Sanayi Ticaret Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	1
Emin Oto Petrol Ticaret ve Sanayi A.Ş.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	1
Erkut İnşaat Taahhüt ve Mühendislik Hizmetleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	1
Ersoy Petrol İnşaat Nakliye Tic. ve San. Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	1
Erzincan Yergün İnşaat Otomotiv Nakliyat Gıda ve Turizm San. Tic. Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	1
Gonca Akaryakıt Oto ve Yedek Parça Beyaz Eşya Yem Nak.Hay.Gıda Sar.San.ve Tic. Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	1
Güç Petrol Taşımacılık ve Otomotiv Ticaret Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	1
Karahallılar Otomotiv Akaryakıt Dayanıklı Tüketim Malları San. ve Tic. A.Ş.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	1

13-57/797-M

İstasyon Unvanı	Hak Baş. Tarihi	Hak Bitiş Tarihi	Söz. Baş. Tarihi	Söz. Bitiş Tarihi	5 Yıllı Aşan Süre (Ay)
Kavuklar Akaryakıt San. ve Tic. Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	1
Kutlay Petrol Ürünleri Otomotiv Turizm Tic. ve San. Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	1
Mehmet Tuğrul Gürsoy	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	1
Özdere Özkanlar Petrol İnşaat Taahhüt Gıda Turizm Otomotiv Ticaret Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	1
Özsoy İnşaat Turizm Ticaret ve Sanayi A.Ş.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	1
Pak Petrol Ürünleri Gıda ve İnşaat Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	1
Sungurtaş İnşaat Akartakıt San.ve Tic. Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	1
Şahin Petrol Ürünleri Nakliye ve Tarım Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	1
Şah-Pet Petrol İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	1
Biltur Nakliye Petrol Ürünleri Gıda ve İhtiyaç Maddeleri Hayvancılık Turizm San. ve Tic. Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	2
Komgıda Kombassan Gıda İht. Madd. ve Pet. Ür. San. ve Tic. A.Ş.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	2
Komgıda Kombassan Gıda İhtiyaç Maddeleri ve Petrol Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	2
Konya Kontur Turizm İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	2
Saylamlar Petrol Ticaret Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	2
Sezen İnşaat Turizm Otelcilik Gıda ve Otomotiv Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	2
Ede Petrol Ürünleri Tic. ve San. Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	3
Özüer Tekstil Petrol Ürünleri Market Restaurant Karayolu Taşıma İşletmesi San. ve Tic. Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	3
Şahman Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	3
Emmoş Bucak Turizm San. ve Tic. Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	3
Babaeski Petrol Akaryakıt Nakliye ve Gıda San. Tic. Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	4
Metsan Akaryakıt Otomotiv İnşaat Nakliyat Tic. ve San. Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	6

- (21) Yukarıdaki tabloda yer verilen 58 dikey anlaşmaya dair intifa veya kira gibi haklarla ilgili yenileme veya kısaltma işlemlerinin tarihleri ile yeni bayilik sözleşmelerinin imzalanma tarihleri arasındaki farklılıklar nedeniyle, ilgili dikey anlaşmaların toplam sürelerinin 2002/2 sayılı Tebliğ ile düzenlenen beş yıllık süreyi birkaç gün ile altı ay arasında aştığı anlaşılmaktadır. Bununla birlikte beş yılı aşan sürelerin, bahse konu anlaşmalardan 44'ü için yaklaşık bir ay veya daha kısa olduğu; yalnızca bir istasyonla ilgili dikey anlaşma bakımından bu sürenin altı ayı bulduğu görülmüştür. Söz konusu Tebliğ ile

tanınan beş yıllık grup muafiyeti süresini aşan bu sürelerin ihmal edilebilir nitelikte olduğu dikkate alınarak, bu durum 18.03.2010 tarih ve 10-24/338-122 sayılı Kurul kararına aykırılık olarak değerlendirilmemiştir. Öte yandan, TOTAL tarafından gönderilen 19.09.2013 tarihli yazıda, söz konusu anlaşmaların bayilik sözleşmelerinin sürelerinin bitiminde tamamen sona erdirilmesinin planlandığı beyan edilmekle birlikte, Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuz'un 34. paragrafındaki açıklamalar çerçevesinde, ilgili dikey anlaşmaların grup muafiyetinden yararlanabilecekleri sürelerin tespitinde, taraflar arasındaki rekabet yasağına dayalı dikey ilişkiye esas teşkil eden ilk anlaşmanın dikkate alınması gerektiğinin TOTAL'e bildirilmesinin uygun olacağı kanaatine varılmıştır.

- (22) Listede "uyumsuz" kaydıyla yer alan Tunç Cankurtaran Petrol Ürünleri Turizm Taşımacılık Restaurant Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti. ile yapılan dikey anlaşma kapsamında 17.05.2010 tarihinde TOTAL lehine beş yıl süreli intifa hakkı tesis edildiği, son olarak ise 19.11.2012 tarihinde beş yıl süreli yeni bir bayilik sözleşmesi imzalandığı; bu çerçevede her iki sözleşmenin süreleri dikkate alındığında, ilgili dikey anlaşmanın süresinin 2002/2 sayılı Tebliğ ile öngörülen grup muafiyeti süresini önemli ölçüde aştığı görülmüştür. Bununla birlikte, TOTAL tarafından gönderilen yazıda, 19.11.2012 tarihinde adı geçen bayi ile yeni bir beş yıllık dönem için anlaşmaya varıldığı, buna karşın tapu kaydı üzerinde bulunan ihtiyati tedbir kararı nedeniyle tapuda herhangi bir işlem tesis edilemediği bilgisi verilmiştir. Söz konusu ihtiyati tedbir kararının varlığı, Raportörlerin ilgili bayi ile yaptığı görüşmeyle de teyit edilmiştir. Bu nedenlerle söz konusu dikey anlaşmayla ilgili olarak mevcut durumda herhangi bir değerlendirme yapılmasına gerek duyulmamıştır.
- (23) Tablo 3'te yer verilen ve listede "uyumsuz" kaydıyla yer alan bayilerle TOTAL arasında yapılan dikey anlaşmaların ise yakın tarihte 2002/2 sayılı Tebliğ ile düzenlenen grup muafiyeti sürelerinin sona erdiği tespit edilmiştir. Ancak TOTAL tarafından gönderilen 19.09.2013 tarihli yazıda, bahse konu bayilerle yeni bir dönem için prensipte anlaşma sağlandığı, ancak çeşitli yasal süreçler nedeniyle henüz tapuda gerekli işlemlerin sonuçlandırılmadığı ifade edilmiştir. TOTAL'ın söz konusu beyanı da dikkate alınarak, bahse konu dikey anlaşmalarla ilgili olarak mevcut durumda herhangi bir işlem tesisine yer olmadığı, ancak taraflar arasında yeni bir anlaşma sağlanamaması halinde ilgili dikey anlaşmaların ivedilikle sona erdirilmesi gerektiği hususunun TOTAL'e bildirilmesinin uygun olacağı kanaatine ulaşılmıştır.

Tablo 3- Yakın tarihte grup muafiyeti süresi sona ermekle beraber TOTAL tarafından yeni bir dönem için prensipte anlaşma sağlandığı beyan edilen istasyonlar

Istasyon Unvanı	Hak Baş. Tarihi	Hak Bitiş Tarihi	Söz. Baş. Tarihi	Söz. Bitiş Tarihi
Emkar Petrol Ürünleri ve İnşaat San. Tic. Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Gamsız Petrol San. ve Tic. Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Gizem Petrol Ürünleri ve İnşaat San. Tic. Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Seyhan Akaryakıt Taşımacılık İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

- (24) Söz konusu listede "uyumsuz" kaydıyla yer alanlar arasında sayılan Dedeler Akaryakıt Ürünleri Tic. ve San. Ltd. Şti. ile yapılan dikey anlaşmanın, 13.11.2008 tarihli, beş yıl süreli bayilik sözleşmesi ve ilgili istasyon üzerinde 01.04.2024 tarihine kadar geçerli olmak üzere TOTAL lehine tesis edilen intifa hakkı ile kurulduğu; bu bakımdan söz konusu dikey anlaşmanın 13.11.2013 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyeti kapsamında olduğu tespit edilmiştir.

- (25) Öte yandan TOTAL tarafından gönderilen ve Kurum kayıtlarına 24.09.2013 tarihinde giren yazıda, daha önce 19.09.2013 tarihli yazı ekinde sunulan listede "İlişki Sonlandı" kaydıyla yer verilen bayilerden Çanakçılar Turizm ve Ticaret A.Ş. ile imzalanan bayilik sözleşmesinin 05.08.2013 tarihinde; Madenli Birlik Pazarlama Tic. ve San. A.Ş. ile imzalan bayilik sözleşmesinin ise 02.05.2013 tarihinde feshedildiği, söz konusu dikey anlaşmaların tamamen sonlandırılmalarına yönelik olarak ilgililer lehine vekâletname düzenleneceği beyan edilmiştir. Aynı tarihli yazıda, Şile Petrol Ticaret Ltd. Şti. unvanlı bayi ile TOTAL arasında 11.07.2008 tarihinden itibaren 15 yıl geçerli bir intifa hakkının mevcut olduğu; 08.09.2008 tarihinde ise taraflar arasında beş yıllık bayilik sözleşmesi imzalandığı; ancak adı geçen bayinin 16.03.2012 tarihinde, bayilik sözleşmesini haklı gerekçesi olmaksızın feshederek başka bir dağıtım firması ile anlaştığı; fesih ile birlikte haksız işgalci konumuna düşen bayi aleyhine el atmanın – müdahalenin önlenmesi davası açıldığı ve söz konusu davanın halen derdest olduğu ifade edilmiştir. Mevcut bilgiler çerçevesinde bahse konu dikey anlaşmanın grup muafiyeti süresinin de 11.07.2013 tarihi itibarıyla sonlandığı görülmektedir.
- (26) TOTAL tarafından, her üç bayi ile de bayilik ilişkilerinin sona erdiği belirtilerek, Rekabet Kurulunun önceki kararları çerçevesinde anılan bayilere yönelik herhangi bir değerlendirme yapılmaması talep edilmiş olmakla birlikte; ilgili dikey anlaşmaların grup muafiyetinden yararlanacağı sürenin tespitine yönelik bir değerlendirme yapılmasının gerekli olduğu kanaatine ulaşılmıştır. Bu bakımdan TOTAL ile adı geçen üç bayi arasındaki dikey anlaşmaların hâlihazırda grup muafiyetinden yararlanma sürelerinin sona erdiği anlaşıldığından, söz konusu anlaşmaların gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 30 gün içerisinde tamamen sona erdirilmesi gerektiği hususunun bildirilmesi uygun bulunmuştur.
- (27) Kurum kayıtlarına 14.06.2013 tarih ve 3702 sayı ile intikal eden başvuruya konu olan, Kukuli Petrolcülük İnşaat Taahhüt San. ve Tic. Ltd. Şti. ve Başakşehir Akaryakıt ve Petrol Ürünleri Pazarlama Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti. ile TOTAL arasındaki dikey anlaşmanın tamamen sonlandırıldığı anlaşıldığından, bahse konu dikey anlaşma ile ilgili olarak herhangi bir işlem tesisine gerek olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.
- (28) TOTAL tarafından sunulan 19.09.2013 tarihli yazıdaki beyanlara ve ekli listede yer verilen bilgilere göre, ilgili anlaşmalara esas teşkil eden sözleşmelerin imza tarihleri, süreleri ve kapsamı dikkate alındığında, yukarıda sayılanlar dışında kalan istasyonlarla ilgili dikey anlaşmalar bakımından ise 2002/2 sayılı Tebliğ'e ve Rekabet Kurulunun konuyla ilgili kararlarında ortaya konulan esaslara aykırı bir husus bulunmadığı anlaşılmıştır.

J. SONUÇ

- (29) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;
1. Total Oil Türkiye A.Ş. tarafından 18.03.2010 tarih ve 10-24/338-122 sayılı Kurul kararının gereklerinin büyük ölçüde yerine getirilmesi nedeniyle, Total Oil Türkiye A.Ş. hakkında 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına,
 2. Total Oil Türkiye A.Ş. ile 2013-1-69 sayılı dosya konusu Kukuli Petrolcülük İnşaat Taahhüt Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. ve Başakşehir Akaryakıt ve Petrol Ürünleri Pazarlama Dağıtım Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. arasındaki dikey anlaşmanın sonlandırıldığı anlaşıldığından, bahse konu dikey anlaşma ile ilgili olarak herhangi bir işlem tesisine gerek olmadığına,

3. Total Oil Türkiye A.Ş. ile Tunç Cankurtaran Petrol Ürünleri Turizm Taşımacılık Restaurant Tekstil Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. arasında yapılan dikey anlaşma ile ilgili olarak mevcut durumda herhangi bir değerlendirme yapılmasına yer olmadığına,
4. Bununla birlikte,
 - Bayilik sözleşmesi ile intifa veya kira gibi sözleşmelerin farklı tarihlerde yenilediği dikey anlaşmaların 2002/2 sayılı Tebliğ ile getirilen grup muafiyetinden yararlanma sürelerinin tespitinde, taraflar arasındaki rekabet yasağına dayalı dikey ilişkiye esas teşkil eden ilk sözleşmenin dikkate alınması gerektiği,
 - Total Oil A.Ş. ile Emkar Petrol Ürünleri ve İnşaat Sanayi Ticaret Ltd. Şti., Gamsız Petrol Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti., Gizem Petrol Ürünleri ve İnşaat Sanayi Ticaret Ltd. Şti. ve Seyhan Akaryakıt Taşımacılık İnşaat Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. arasındaki dikey anlaşmaların 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanma sürelerinin yakın tarihte sona erdiği ve Total Oil Türkiye A.Ş.'nin söz konusu dikey anlaşmalara ilişkin beyanı da dikkate alındığında bahse konu dikey anlaşmalarla ilgili olarak mevcut durumda herhangi bir işlem tesisine yer olmadığı, ancak taraflar arasında yeni bir anlaşma sağlanamaması halinde ilgili dikey anlaşmaların ivedilikle sona erdirilmesi gerektiği, aksi takdirde haklarında 4054 sayılı Kanun kapsamında işlem başlatılacağı,
 - Total Oil Türkiye A.Ş. ile Dedeler Akaryakıt Ürünleri Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti. arasındaki dikey anlaşmanın 13.11.2013 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanma imkanı olduğu,
 - Total Oil Türkiye A.Ş. ile Çanakçılar Turizm ve Ticaret A.Ş., Madenli Birlik Pazarlama Ticaret ve Sanayi A.Ş. ve Şile Petrol Ticaret Ltd. Şti. unvanlı bayiler arasındaki dikey anlaşmaların hâlihazırda 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanma sürelerinin sona erdiği, bu nedenle söz konusu dikey anlaşmaların gerekçeli kararın tebliği tarihinden itibaren 30 (otuz) gün içinde sonlandırılmaları gerektiği, aksi takdirde tarafları hakkında 4054 sayılı Kanun çerçevesinde işlem başlatılacağı

yönünde 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca Total Oil Türkiye A.Ş.'ye görüş bildirilmesi için Başkanlığın görevlendirilmesine

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.